

L'OBRA DE L'EDUCACIÓ

Drets de l'Estat

Si els drets de qualsevulla societat radiquen en l'origen i fi de la mateixa, és evident que, essent la societat civil un resultat i complement de la societat domèstica, els drets d'ambdues no seran de la mateixa naturalesa ni obligaran amb la mateixa força. Amb tot i això la societat civil com a societat perfecta que disposa de tots els mitjans per a assolir el seu fi, que és el bé comú, posseeix també drets propis, característics per tal de dur a terme el seu objecte.

La primera funció és vetllar per al manteniment de la pau i de la concòrdia entre els membres que la componen, respectant els drets de cadascú segons la seva posició social. En segon lloc ajudant-los en el desenvolupament de llurs energies perquè mitjançant la unió i harmonia de llurs activitats assoleixin el major benestar tant temporal com espiritual que sigui possible en aquesta vida.

«Es tal la condició de l'home, diu St. Tomàs, que no es basta a si mateix com els animals; aquests, la divina Providència els ha avillat de tals condicions i qualitats instintives que es poden defensar uns de les inclemències de la naturalesa amb fortes i gruixudes pells, altres dels enemics mitjançant banyes, ungles i dents o almenys cames lleugeres per a fugir dels perills; n'hi ha molts que és tal la seva indústria natural que no solament coneixen allò que els és útil i nociu sinó que coneixen herbes medicinals per a guarir llurs malalties.

Però no així l'home, perquè adquireix el coneixement de les coses d'una manera progressiva; i com sia que un home sol o una família no poden esdevenir a un coneixement perfecte i complet de totes les coses que necessita, d'ací la necessitat de viure en societat per tal que un sigui l'ajut de l'altre i d'aquesta manera cadascú esdevé perfecte en les seves aficions i així mútuament es completen i es solventen llurs necessitats». (De «Regimine Principum», l. V, c. I.)

Per això diu nostre Pare Pius XI, «que la funció de l'Estat és doble: protegir el dret de la prole, quan vingués a mancar física o moralment l'obra dels pares: per defecte, incapacitat o indignitat. Puix que el dret educatiu d'ells no és absolut o despòtic, sinó dependent de la llei natural i divina, i per tant sotmès a l'autoritat de l'Església com també a la vigilància i tutela jurídica de l'Estat en ordre al bé comú.»

Hi ha una altra funció que pot reservar-se l'Estat, i és la formació cívica o militar del jovent i àdhuc de totes les edats, per tal de custodiar els béns comuns d'una nació ensems que defensar-los de tota invasió enemiga. Funció secundària i subordinada a les dues suara esmentades puix tota exageració en el seu exercici que violi els drets de l'Església o de la família s'han de tenir com lleis injustes i despòtiques.

Aquesta funció exercida en moltes nacions desordenadament, sense tenir en compte els interessos suprems de la humanitat col·lectiva, arrencà del cor de Pius XI aquell plany: «*aquest nancionalisme exagerat i falç que regna en els nostres temps, enemic de la verdadera pau i prosperitat.*»